

[Úvodní stránka](#)>[Vaše práva](#)>**Obvinění (trestní řízení)**

Обвиняеми (наказателни производства)

Кург

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато дадено лице е заподозряно или обвинено в престъпление, което е предмет на съдебен процес.

Кратко описание на наказателния процес

Следва кратко описание на обичайните етапи на наказателния процес:

Лице, заподозряно за участие в престъпление, може да бъде разпитано от полицията. Полицията е отговорна за разследването на престъплението.

Заподозряното лице може да бъде арестувано по силата на съдебна заповед, освен когато е заловено на местопрестъплението.

Преди провеждането на полицейски разпит заподозряното лице трябва да бъде информирано за правото си да се свърже с адвокат и правото си да запази мълчание.

Ако до края на разследването срещу заподозряното лице бъдат открити уличаващи доказателства, полицията повдига официално обвинение срещу него. При тежки престъпления решението за наказателно преследване се взема от главния прокурор (*Genikos Eisaggeleas*). Правомощието на полицията за наказателно преследване винаги е подчинено на цялостния надзор от страна на главния прокурор, който има конституционно право да възбужда, провежда, поема, продължава или прекратява всякви наказателни производства.

Полицията внася за одобрение от съдия от районен съд обвинителен акт, в който се посочва/посочват престъплението/престъпленията. Ако актът бъде одобрен, обвиняемият бива призован да се яви пред съда на определена дата.

В зависимост от тяхната тежест наказателните дела могат да се разглеждат:

в рамките на съкратено производство — от състав от един съдия от районния съд (*Eparchiako Dikastirio*), компетентен в района, в който е извършено престъплението,

въз основа на информация от главния прокурор — от съда по наказателни дела (*Kakourgiodeikeio*) в състав от трима районни съдии и председателстван от председател на районен съд.

При бързите производства, на датата, на която обвиняемият е призован да се яви пред съда, той отговаря на обвинението/обвиненията, като се признава за виновен или за невинен. При дела, които се гледат от съда по наказателни дела, на определената дата се провежда предварителен разпит пред съдия от районен съд. Предварителният разпит може да бъде пропуснат, ако главният прокурор удостовери, че такъв не е необходим. Настоящата практика е предварителен разпит да не се провежда.

Жертвата на престъпление има право да подаде жалба.

Главният прокурор носи цялата отговорност за наказателните преследвания, включително правото за преустановяване на преследване.

В Кипър не се провеждат процеси със съдебни заседатели.

Ако при разпита съдът постанови, че обвиняемият не е в състояние да пледира виновен или невинен поради психично разстройство или друго увреждане, съдът може да разпореди лечението му в подходящо заведение.

Обвиняемият може да повдигне процесуални възражения срещу обвиненията въз основа на:

липса на компетентност — по същество или териториална,

по-ранна оправдателна или осъдителна присъда за същото(същите) деяние(деяния),

амнистиране на престъплението(престъпленията),

непълни или повтарящи се обвинения.

С един и същ обвинителен акт може да бъде обвинено повече от едно лице за свързано престъпно поведение. Ако съдът счита това за неоснователно, той може да разпореди обвиненията да бъдат разделени за целите на съдебния процес.

Процесът започва с представяне на доказателствата на обвинението (*katigorouusa archi*). При приключване на обвинението съдът определя дали обвиняемият трябва да отговаря по делото. Ако случаят е такъв, обвиняемият бива призован от съда да подготви защитата си и бива информиран за правото си да запази мълчание, да направи изявление от подсъдимата скамейка или да даде показания под клетва. Обвиняемият може по всяко време да представи доказателства в своя защита. Упражняването на правото за запазване на мълчание не води до неблагоприятни последици. След приключване на защитата страните представляват заключителните си пленоарии и съдът произнася решението си.

Всички свидетели, които свидетелстват под клетва в съда, трябва да бъдат подложени на кръстосан разпит.

Процесът трябва да се придържа към нормите за справедлив съдебен процес. Презумпцията за невинност е в сила в хода на целия съдебен процес. При всички случаи тежестта на доказване пада върху обвинението. Ако след приключване на процеса съдът не е твърдо убеден относно вината на обвиняния, той трябва да бъде оправдан.

Ако обвиняемият е осъден, следва определяне на присъдата.

Подробности за всички етапи на процеса и за Вашите права могат да бъдат намерени в информационните листове. Тази информация не замества правния съвет и предназначението ѝ е само да Ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите членки и не може да Ви помогне, в случай че искате да подадете жалба. Тези информационни листове съдържат информация за това как да се подаде жалба и до кого.

Кликнете върху посочени по-долу връзки, за да намерите информацията, която Ви е необходима

Моите права по време на разследване на престъпления

Моите права по време на процеса

Моите права след процеса

Последна актуализация: 11/03/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригиналата от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моите права по време на разследването на престъплението

A. Ако съм чужденец, това има ли отражение върху разследването?

Не.

B. Какви са етапите на разследването?

i. Фаза на събиране на доказателства / Правомощия на разследващите служители

Всеки разследващ служител има правото да изиска присъствието на което и да е лице, за което има причина да смята, че е запознано с фактите или обстоятелствата на престъплението, което разследва, на място и във време, посочени от служителя, с цел разпит и снемане на показания от лицето във връзка със съответното престъпление.

ii. Полицайско задържане

Всяко арестувано и задържано лице има право да поисква на него или на неговия адвокат да се предостави навременен достъп до всички документи от съществено значение по конкретния случай, с които разполага прокуратурата и които са необходими за ефективно обжалване на законосъобразността на ареста или задържането.

«Документи от съществено значение» означава екземпляр от заповедта за арест и задържане и екземпляр от искането и клетвената декларация, на основата на които е издадена заповедта.

Когато пред съдия се докаже, че разследването на извършено престъпление, за което е арестувано лице, не е приключило, и след подаване на искане от страна на полицайски служител, който е или главен инспектор, или по-висшестоящ, съдията може по закон и съобразно преценката на съда неколократно да нареди арестуваното лице да бъде поставено под полицайско задържане за не повече от осем дни, като денят след издаването на заповедта за полицайско задържане се смята за начало на периода на полицайско задържане, без значение дали съдията има правомощия да разглежда престъплението, във връзка с което се провежда разпитът.

iii. Разпити

Разследващият служител може да записва всякакви показания на лицето, подложен на разпит, като след това те се изчитат на лицето и то се подписва под тях, а ако не е грамотно, поставя отличителен знак. Ако лицето откаже да съдейства, разследващият служител отбелязва отказа в края показанията, като също така посочва причината за него и дали тя е потвърдена и след това полага своя подпись.

Ако се докаже, че такива показания са дадени доброволно, те се приемат за доказателство за целите на евентуално наказателно производство, образувано срещу лицето, дало показанията.

За всяко лице, което без основателна причина откаже да се яви на мястото и в момента, посочени от разследващия служител, се смята, че е извършило престъпление, което се наказва с лишаване от свобода за не повече от една година или глоба в размер до 1000 СYP, или двете санкции се налагат едновременно.

В хода на разследването на престъпление, в случай че разследващият служител прецени, че за целите на разследването е необходимо или желателно да се представи даден документ, служителят може да издаде писмена заповед, по силата на която от лицето, което разполага или се смята, че разполага с този документ или го държи в свое владение, се изисква да го представи в разумен срок и на място, както е посочено в заповедта. Смята се, че всяко лице, от което се изисква по силата на писмена заповед да представи даден документ, е изпълнило задължението си, ако е осигурило представянето на документа, дори и да не се е явило лично за целта.

За всяко лице, което без основателна причина откаже да представи документ по силата на заповедта, издадена по настоящия член, се смята, че е извършило престъпление, което се наказва с лишаване от свобода до три години или глоба в размер до 1500 СYP, или двете санкции се налагат едновременно.

iv. Задържане под стража в досъдебното производство

Ако смете за необходимо, всеки съд може да отложи разглеждането на заведено пред него дело и на основата на това отлагане да нареди освобождаване на обвиняемия при условия, които сметне за разумни, или да нареди задържането му под стража в досъдебното производство.

B. С какви права се ползвам по време на разследването?

i. С какви права се ползвам по отношение на предоставянето на устен и писмен превод?

Заподозрени лица, които не разбират езика на полицайските органи или други

компетентни органи, имат право да ползват помощта на устен преводач безплатно. Устният преводач може да помогне на заподозрените лица в общуването с техния адвокат и е задължен да спазва поверителността на разговора. Заподозрените лица имат и следните права:

В случай на арест извън полицайско управление, ако полицайският служител, извършил ареста, не говори езика, който заподозрените лица разбират, за да ги уведоми за арестуването им и произтичащите от това права, или не разполага с необходимите средства за целта извън полицайското управление, тогава полицайският служител осведомява разследващия служител, който следва да организира уведомяването на заподозрените незабавно или най-късно преди началото на разследването.

Ако заподозрените лица не могат да общуват с избрания от тях адвокат на език, който разбират, по молба на адвоката при разговорите помежду им може да присъства устен преводач или друго лице, за да може да протича комуникация между адвоката и заподозрените лица на език, който последните разбират.

Освен това, ако заподозрените лица не могат да общуват с лекар на език, който разбират, по време на медицинския преглед, лечението или проследяването на състоянието им може да присъства устен преводач или друго лице, за да може да протича комуникация между лекара и заподозрените лица на език, който последните разбират.

Всички заподозрени лица също така имат право да получат безплатен писмен превод на всички документи от съществено значение (заповед за арест и/или задържане, обвинителен акт, всяко съдебно решение или определение, постановено в хода на производството, и всякакви други документи от съществено значение, счетени за такива от компетентния орган). При конкретни обстоятелства може да се предостави устен превод и/или устно резюме на документите от съществено значение.

ii. С какви права за достъп до информация и до преписката по делото се ползвам?

След арест и задържане заподозряното лице или адвокатът му има право на достъп до документи от съществено значение (екземпляр от заповедта за арест и задържане, екземпляр от искането и клетвената декларация, на основата на които е издадена заповедта), които са му необходими за обжалване на законосъобразността на ареста или задържането на заподозряното лице. Ако се заведе дело пред съда, заподозряното лице или адвокатът му има право на достъп до показанията и документите, получени в хода на разследването на случая, свързан с престъплението, за което е заведено делото.

iii. С какви права на достъп до адвокат и уведомяване на трето лице за обстоятелствата си се ползвам?

Право на достъп до адвокат

Заподозрените лица имат правото да разговарят с адвокат и съдържанието на разговора да остане поверително. Адвокатът е независим от полицейските органи, които могат да помогнат на заподозрените лица да осъществят връзка с адвокат.

По закон заподозрените лица се ползват и със следните права:

Непосредствено след ареста и без неоправдано забавяне им се предоставя правото лично да осъществят връзка с избран от тях адвокат по телефона в отсъствието на други лица.

Право на достъп до адвокат се предоставя на следните етапи, без значение кой е настъпил първи:

- (а) преди да бъдат разпитани от полицейските органи или да станат обект на следствени действия от страна на други компетентни органи;
- (б) своевременно преди явяването си пред съда;
- (в) при извършването на следствени действия или събирането на доказателства от полицейските органи или други компетентни органи;
- (г) след задържането си без неоправдано забавяне.

Достъпът до адвокат включва право на:

- (а) среща насаме с адвоката, който представлява лицето, и свързване с него по всяко време;
- (б) искане адвокатът да присъства и да участва в разпита на лицето с цел то да получи разяснения относно следваната процедура и съвети относно процесуалните си права във връзка с разпита;
- (в) искане адвокатът на лицето да присъства в хода на разследването или събирането на доказателства, ако е налично правото адвокат да присъства на съответния разпит.

Полицейските органи следва да спазват принципа на поверителност, на който се подчиняват контактите между заподозряното лице и адвоката му в хода на срещите, размяната на кореспонденция, телефонните разговори помежду им и всички други разрешени форми на контакт между заподозрените лица и адвокатите им.

Във всеки случай списък с имената и телефонните номера на всички адвокати, включени в «регистъра на практикуващите юристи», се предоставя на всяко заподозряно лице непосредствено след ареста му, а в случай че е арестувано извън полицейско управление — веднага след влизането му в полицейското управление.

За целите на защитата си всяко заподозряно лице — обект на полицейско задържане, има право на поверителни срещи с адвоката си в мястото за задържане, в което е настанено, всеки ден и по всяко време. Срещите се осъществяват на обособено за целта място, където разговорът не може да бъде видян или чут от полицейските служители. Лицето има право да получи от адвоката си поверителни писмени или устни насоки в хода на разговора.

Ако лицето не желае да бъде представявано от адвокат, то уведомява писмено лицето, отговорно за мястото за задържане, като попълва съответния формуляр. Освен това заподозряното лице се уведомява, че всеки отказ от правото на достъп до адвокат може да повлияе на ефективността на защитата му.

В случай че лицето е на възраст под 18 години, разпитът се провежда в присъствието на неговия адвокат. Също така родителите или настойниците на лицето имат право да присъстват на разговорите му с неговия адвокат.

Ако заподозряното лице не е в състояние да упражнява правото си на осъществяване на връзка с адвокат без чужда помощ поради интелектуална недостатъчност или физическо увреждане, се допуска то да упражни това право с помощта и/или в присъствието на служител на държавните структури, представящи здравни и/или социални услуги. Лицето започва да се ползва от услугите в най-кратък срок от ареста си. Също така, ако заподозряното лице не разбира правата си поради интелектуална недостатъчност, разпитът му протича в присъствието на неговия адвокат.

Временна дерогация от правото на достъп до адвокат

Временна дерогация от правото на заподозряното лице да получи без неоправдано забавяне достъп до адвокат след задържане се допуска при извънредни обстоятелства и единствено в досъдебната фаза, когато поради географска отдалеченост е невъзможно да се гарантира правото на достъп до адвокат.

Освен това временна дерогация от правото на лицето да получи достъп до адвокат е допустима при извънредни обстоятелства в досъдебната фаза, както и когато това е оправдано от наличието на конкретни обстоятелства по случая, поради една от следните наложителни причини:

- (i) Налице е спешна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице.
- (ii) Налице е спешна необходимост полицейските органи да предприемат незабавни действия за предотвратяване на сериозен риск, застрашаващ наказателното производство.

Въпреки това временната дерогация по-горе трябва да:

- (i) е пропорционална и да не надхвърля необходимото;
- (ii) е строго ограничена във времето;
- (iii) не е основана изключително на вида или тежестта на предполагаемото престъпление; и
- (iv) не засяга справедливостта на производството като цяло.

Ако на заподозрените лица не се даде възможност да упражняват правото си на:

- (i) достъп до адвокат след задържането си без неоправдано забавяне;

- (ii) присъствени срещи и осъществяване на връзка с адвоката си;

- (iii) адвокатът им да присъства и да участва при разпитите и в хода на разследването или събирането на доказателства; те могат при първото си явяване пред съда или на датата, за която е насрочено първото заседание по делото им, да внесат искане съдът да разгледа причините, поради които не им е предоставена възможност да упражнят правата си.

Уведомяване на трето лице относно ареста или задържането Ви / Уведомяване на консулството или посолството на Вашата държава

При арест или задържане заподозрените лица уведомяват полицията, в случай че желаят да се свържат с трето лице, т.е. с член на семейството или работодател, лично по телефона, за да съобщят за задържането си. В определени случаи правото на уведомяване на трето лице за задържането може да бъде обект на временни ограничения. В такива случаи полицейските органи информират заподозрените лица за това.

Чужденците уведомяват полицейските органи, в случай че желаят да се свържат лично по телефона с консулската служба или с посолството на държавата, чийто граждани са. Освен това уведомяват полицейските органи, в случай че желаят да се свържат със служител в консулската служба или посолството на държавата си. Във връзка с това на чужденците се съобщава, че отказ от правото на уведомяване на консулската служба или посолството или отказ от свързване с последните може да има отражение конкретно върху техния случай.

По закон те се ползват и със следните права:

Имат право непосредствено след ареста си и без неоправдано забавяне да се свържат лично по телефона с роднина, работодател или друго лице по свой избор, а ако са на възраст под 18 години — с родител или настойник в присъствието на полицейски служител, и да го информират за ареста си, като му съобщят в кое полицейско управление или в кое място за задържане са настанени или ще бъдат настанени.

Ако заподозряното лице не е в състояние да упражнява правото си на осъществяване на връзка с лицата по-горе поради интелектуална недостатъчност или физическо увреждане, се допуска то да упражни това право с помощта и/или в присъствието на служител на държавните структури, представящи здравни и/или социални услуги. Лицето започва да се ползва от услугите в най-кратък срок от ареста си.

Ако задържаните лица са чужденци, те също така имат право непосредствено след ареста си в най-кратък срок и без неоправдано забавяне да се свържат лично по телефона, в присъствието на полицейски служител, с консулската служба или с дипломатическото представителство в Република Кипър на държавата, на която са граждани, и да информират за ареста или задържането си, като съобщят в кое полицейско управление или в кое място за задържане са настанени или ще бъдат настанени. Ако съответната държава няма своя консулска служба или свое дипломатическо представителство в Република Кипър, могат да се свържат с Комисаря по прилагането и защитата на правата на человека (Омбудсмана) на Република Кипър. Ако лицата са граждани на две (2) или повече държави, могат да изберат коя консулска служба или кое дипломатическо представителство желаят да уведомят за задържането си и с коя институция искат да се свържат. Освен това имат право, ако желаят, да се свързват с тези институции, да бъдат посещавани от техни представители, да разговарят и да поддържат кореспонденция с тях, както и да организират те да ги представляват, при условие че въпросните институции не възразяват срещу това.

Ако е видимо, че поради интелектуална недостатъчност лицето не е в състояние да разбере или да бъде уведомено, че има посочените по-горе права относно осъществяването на връзка, или не разбира в пълнота възможността си да се ползва от тези права, в зависимост от обстоятелствата полицейски служител уведомява консулската служба, дипломатическото представителство или Комисаря по прилагането и защитата на правата на человека (Омбудсмана) на Република Кипър.

На лицата също така се съобщава, че отказ от правото на уведомяване на трети лица, роднини, работодател или съответната консулска служба може да има отражение конкретно върху техния случай.

Ако е видимо, че поради интелектуална недостатъчност лицето не е в състояние да разбира или да бъде уведомено, че има права по отношение на осъществяването на връзка, или не разбира в пълнота възможността си да се ползва от тези права, непосредствено след ареста полицейските органи се обаждат по телефона на роднина на арестуваното лице, за да го информират за ареста и да му съобщят в кое полицейско управление или място за задържане е настанено или ще бъде настанено то.

Временна дерогация от правото на осъществяване на връзка с роднини / лице по избор / работодател

Правото на задържаното лице на осъществяване на връзка с роднини, лице по избор или работодател и правото на уведомяване на лицата, упражняващи родителски права (ако случаят включва лице на възраст под 18 години), не се предоставя непосредствено след ареста, когато това е оправдано от конкретните обстоятелства по случая поради някоя от следните наложителни причини:

(a) Налице е спешна необходимост да се предотврати настъпване на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприносовеност на лице, или

(b) Налице е спешна необходимост да се предотврати сериозен рисък, застрашаващ наказателното производство, и при условие че дерогацията:

(i) е пропорционална и не надхвърля необходимото;

(ii) е строго ограничена във времето;

(iii) не е основана изключително на вида или тежестта на предполагаемото престъпление; и

(iv) не насяга справедливостта на производството като цяло.

Когато са налице спешна необходимост или равностойни оперативни изисквания, лицата не могат да се ползват от правото да осъществят връзка с трети лица (роднини, работодател или друго лице по техен избор) непосредствено след ареста си.

Ако не им се даде възможност да упражнят правото си да:

(i) уведомят и да осъществят връзка с роднини, лице по техен избор или работодател,

(ii) уведомят лицата, упражняващи родителски права, при арест на лице на възраст под 18 години, лицата могат при първото си явяване пред съда или на датата, за която е насрочено първото заседание по делото им, да внесат искане съдът да разгледа причините, поради които не им е дадена възможност да упражнят правата си.

В случай на лице на възраст под 18 години, при който се прилагат временните дерогации по-горе, полицейските органи без неоправдано забавяне уведомяват за задържането социалните служби, Службата на комисаря по защита на правата на детето и всички други органи, чийто правомощия включват закрилата и благосъстоянието на децата.

iv. С какви права на достъп до правна помощ се ползвам?

Ако лицата не разполагат с достатъчно средства, за да упражняват

правото си на достъп до адвокат в досъдебната фаза, могат да уведомят полицейския служител, отговорен за разпитите, след като подпишат съответния формуляр. След това им се предоставя списък с имената и телефонните номера на адвокати, изявили желание да предоставят услугите си. Заподозрените лица потвърждават, че списъкът им е предоставен. Полицейският служител надлежно уведомява избрания от тях адвокат.

Ако желаят адвокатските услуги да им бъдат предоставяни безплатно, лицата могат да внесат съответното искане пред съда след завеждането на дело срещу тях и съдът ще разгледа искането им.

v. Какво е важно да се знае относно:

a. Презумпцията за невиновност

Всяко лице, заподозряно или обвинено в извършването на престъпление, се смята за невиновно до установяване на вината му в съответствие със закона.

Правният принцип, почиващ върху презумпцията за невиновност, се прилага за физически лица в наказателни производства от момента, в който същите бъдат заподозрени или обвинени в извършването на престъпление, до приключването на производството чрез постановяване на окончателно съдебно решение.

b. Право на лицата да запазят мълчание и да не се самоуличават

При разпит от полицейските органи или други компетентни органи лицата не са задължени да отговарят на въпроси относно предполагаемото престъпление. Освен това, ако бъдат приканени да дадат показания или да отговорят на въпроси, не са задължени да представят доказателства или документи или да предоставят информация, която може да доведе до самоуличаване.

v. Тежест на доказзване

Полицейските органи носят отговорност за събирането на доказателства, на основата на които разследваните престъпления следва да бъдат доказани отвъд всякакво основателно съмнение. Обвиняемите имат право да изложат своя версия на фактите и да дадат показания или да представят писмена защита пред разследващите органи в подкрепа на своята версия или на невинността си.

vi. Какви са конкретните гаранции по отношение на децата?

Наказателна отговорност

Лице на възраст под 14 години не носи наказателна отговорност за действие или бездействие (глава 154, член 14) и следователно не може да бъде задържано. Те се приканват да се явят в дадено полицейско управление, придружени от родителите/настойниците си, ако се сметне за необходимо да присъстват.

2. Арест

Доколкото е възможно, следва да се избягва арестът на непълнолетни лица. Арестът на непълнолетно лице трябва да бъде законосъобразен, да се ползва единствено в краен случай и да бъде с минимална продължителност.

При ареста на непълнолетно лице се следва процедурата за арест (предоставяне на информация, правилата в системата на правосъдието, декларация за правата и т.н.). Моля, имайте предвид, че по време на ареста е необходимо да бъдат взети предвид възрастта, зрелостта и уязвимостта на детето.

Освен това всяко решение във връзка с ареста на дете следва да се основава на висшите интереси на детето.

Децата, поставени под арест, следва да се уведомят за последващите процедури по разбираем за тях начин, съобразен с възрастта и зрелостта им.

Не се ползват белезници, освен ако това не е крайно наложително. Ако се ползват, се спазват изискванията, определени в Наредба за полицията № 5/39.

Употребата на полицейски палки е разрешена в краен случай и единствено при спазване на изискванията, определени в Наредба за полицията № 5/38.

Претърсването на тялото следва да се извършва от полицейски служител от същия пол.

Процесуално представителство и други права

Уведомяване на непълнолетното лице за правото му да осъществи връзка с адвокат по свой избор лично по телефона и в отсъствието на други лица

Уведомяване на непълнолетното лице за правото му да получи правна помощ, в случай че не разполага с достатъчни средства

Уведомяване на непълнолетното лице за правото му да осъществи връзка с родителите/настойниците си лично по телефона в присъствието на полицейски служител и да ги уведоми за ареста, като им съобщи в кое полицейско управление или място за задържане е настанено или ще бъде настанено

Родителите/настойниците се информират незабавно. Осъществяването на връзка с родителите/настойниците с цел да бъдат уведомени може да се отложи с до 12 часа след ареста, ако има основателни съмнения, че упражняването на правото на достъп веднага след ареста може:

(а) да доведе до унищожаване или укриване на доказателства, свързани с изясняването на фактите и/или обстоятелствата на престъплението; или

(б) да възпрепятства осъществяването на ареста или разпита на друго лице във връзка с престъплението или да доведе до укриването му; или

(в) да доведе до извършване на друго престъпление или до смърт или телесна повреда на друго лице; или

(г) да доведе до нахърняване на интереси, свързани със сигурността на Република Кипър или с конституционния или обществения ред, или до намеса в процеса на правораздаване.

Уведомяване на родителите/настойниците на непълнолетното лице и от полицията (в допълнение на уведомяването от детето) по отношение на ареста и (предвиденото) място за задържане. Това се записва в преписката по разследването.

Ако се прецени, че е необходимо и в интерес на непълнолетното лице, държавните социални служби също може да бъдат уведомени за ареста.

Разпит

Разследващият служител не може да започне разпит пред предоставянето на информацията по-горе и/или уведомяването, нито преди непълнолетното лице да е упражнило правото си на достъп до адвокат при заявено желание.

Лицата на възраст под 18 години се подлагат на разпит единствено в присъствието на адвоката си.

Ако разпитваното лице не разбира или не говори езика на разпита, то има право да ползва помощ от устен преводач.

Разпитът винаги трябва да се провежда в съответствие с приложимите правни разпоредби, правилата в системата на правосъдието и относимите наредби за полицията (Наредби № 3/3, 3/4, 5/18).

Ненавършилите пълнолетие лица, които не са задържани, се разпитват в присъствието на родителите или настойниците си. Снемането на показанията от тях също се извършва в присъствието на последните.

Полицейските органи следва да гарантират провеждането на разпита възможно най-скоро (при всички положения не по-късно от 24 часа след ареста), като по този начин се избягва принципната необходимост пред съда да се представя искане за задържане (писмо от Службата на комисаря по защита на правата на детето от 11 юни 2014 г.).

Арест / Разпит / Наказателно преследване на непълнолетни учащи

Трябва да се избягва извършването на арест и разпит на непълнолетни учащи на територията на училището. Въпреки това, ако е горното е необходимо, полицейските служители са длъжни да влязат на територията на училището в цивилно облекло и с необозначен полицейски автомобил.

Арестът и разпитът трябва да се извършат в присъствието на директора на училището, който следва да получи предварително уведомление за това (Наредба за полицията № 5/18, § 6, точка 3).

Когато непълнолетен учащ бъде подведен под наказателна отговорност, заместникът на помощник-комисаря (*Astynomikos Diefthintis*) е длъжен да уведоми Министерството на образованието и културата единствено ако това е крайно наложително и ако сметне, че уведомлението обслужва нуждите на политиката по наказанията и изправителната дейност на Република Кипър, и разбира се, като вземе предвид:

- вида на престъплението, при условие че чрез уведомлението се защитават други учащи / националната гвардия (*ethnofourgi*);

- проблемите, пред които кипърското общество е изправено към съответния момент; и

- обстоятелствата на конкретния случай.

Забранява се оповестяването на името на лицето и/или адреса на училището, и/или снимки или всякаква друга информация, която може да доведе до установяване на самоличността на младежа, изправен пред Съда за непълнолетни (*Dikastirio Anilikon*), освен ако Съдът не е дал разрешение за това.

Условия при задържане

Освен с правата, предоставяни на всички задържани лица (Закон 163(I)/2005), задържаните лица на възраст под 18 години се ползват и със следните права за периода на задържане:

Непълнолетните лица се настаниват в килии, отделени от тези на другите задържани. Следва да се предотврати общуването между непълнолетните и пълнолетните задържани лица в общите помещения.

Непълнолетните задържани лица трябва да се настаниват в места за задържане, създадени специално за лица на тяхната възраст, където следва да бъдат на разположение дейности, съобразени с потребностите им, и където работят лица, преминали конкретно обучение. Тези места трябва да са достатъчно просторни, светли и проветриви, да имат необходимата мебелировка и добра декорация и да предоставят подходяща визуална стимулация. Не на последно място, непълнолетните лица могат да държат разумен брой лични вещи в килията си (Стандарти на Европейския комитет против изтезанията и нечовешкото или унизително отнасяне или наказание, КПИ), освен ако вешите не пораждат проблеми за сигурността. Освен това посредством сътрудничество с други услуги се гарантира, че децата запълват времето си със здравословни занимания (писмо от Службата на комисаря по защита на детето от 7 ноември 2014 г.).

Родителите или настойниците на непълнолетното лице имат правото да присъстват на разговорите с неговия адвокат.

Родителите или настойниците на непълнолетното лице трябва да присъстват на всеки медицински преглед, при всяко лечение и при проследяването на състоянието на лицето.

Лицето, отговарящо за мястото за задържане, трябва да уведоми всяко задържано лице и всеки негов роднини или всяко друго лице по негов избор, а в случай на задържано лице на възраст под 18 години — родителите или настойниците му, на разбираем за тях език, че имат правото да се срещат всеки ден за не повече от общо един час в отделна зона, която е част от мястото за задържане, в присъствието на полицейски служител.

vii. Какви са специалните гаранции по отношение на уязвимите заподозрени лица?

Децата се смятат за уязвими лица и следователно специалните гаранции, цитирани в предходната точка vi), се прилагат и за тях.

По смисъла на Закона за правата на арестуваните и задържаните лица (Закон 163(I)/2005) «**уязвимо лице**» е заподозрян или обвиняем, който не е в състояние да разбира или да участва ефективно в наказателното производство поради възрастта си, психическото или физическото си състояние или увреждане.

В случай на арестувано лице с интелектуална недостатъчност или физическо увреждане **информацията**, давана на това лице по отношение на правата му по Закон 163(I)/2005, се предоставя **на престъпление**, разбираем език, като се отчитат специалните потребности на лицето.

В такива случаи се осигурява съдействието на лице, което е в състояние да предаде съответната информация на арестувания или на другите засегнати лица по начин, който позволява та да я разберат предвид интелектуалната си недостатъчност или увреждането си.

Освен това при арест на лице, което не е в състояние да упражни законоустановените си **права на достъп** (Закон 163(I)/2005), било то поради интелектуална недостатъчност или физическо увреждане, се допуска лицето да упражни тези права **с помощта и/или в присъствието на служителя на държавните структури, предоставящи здравни и/или социални услуги**. Тази помощ трябва да се предостави на лицето непосредствено след ареста му или при първа възможност.

Г. Какви са законоустановените срокове при разследванията?

Всяко лице, арестувано по подозрение в извършването на престъпление, се явява пред съдия не по-късно от 24 часа след ареста си, ако разпитите, свързани с престъплението, във връзка с което е арестувано, не са приключили. Целта на явяването пред съдия е полицейските органи да предявят искане за задържане на лицето за конкретен период от време, който не може да надхвърля 8 дни. Общата продължителност на исканите периоди не може да надхвърля 3 месеца.

След изтичането на срока в дадена заповед за задържане, ако разпитите и дейностите по разследването не са приключили, се допуска полицейският орган да предяви искане пред съда за подновяване на заповедта за още 8 дни. Тази процедура може да се повтаря при удължаване на срока за задържане на всеки 8 дни, като общата продължителност на задържането не може да надхвърля 3 месеца.

Обикновено се смята, че е необходимо да бъдат задържани заподозрени, които има опасност да окажат въздействие върху свидетели или да унищожат доказателства, в случай че бъдат освободени. Полицейските органи носят отговорност да докажат в достатъчна степен пред съда, че условията за издаване на заповед за задържане са налице.

Д. Какви са възможностите, предоставяни в досъдебната фаза, включително алтернативите на предварителното задържане и възможностите за връщане на лицето в държавата, на която е гражданин (европейска заповед за надзор).

По своя преценка съд с компетентност по наказателноправни въпроси може да нареди задържането на обвиняем за периода на делото. В съответствие с член 48 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155) при бързи производства районните съдилища могат да удължат срока на задържане с не повече от 8 дни при всяко отлагане на разглеждането на делото по същество. Подобно ограничение обаче не е налице, що се отнася до правомощията на Върховния съд или на наказателните съдилища да наредят задържането на обвиняем за периода на делото.

В член 157, параграф 1 от Кодекса (глава 155) се предвижда, че съд с компетентност по наказателноправни въпроси може да нареди освобождаването на задържан под гаранция. Ако съдът реши да нареди освобождаване на обвиняемия, той може да постави и конкретни условия и да задължи обвиняемия да подпише документ във връзка с гаранцията. Това правомощие на съда произтича от едновременното прилагане на член 48 и член 157, параграф 1 от Наказателнопроцесуалния кодекс.

Условия за препращане на съдебни решения за мерки за неотклонение

Комpetентният орган на Република Кипър може да препрати решението си за налагане на мерки за неотклонение на компетентния орган за признаване на конкретното съдебно решение в държавата членка, в която лицето законно и обично пребивава, при условие че лицето е дало съгласие да бъде върнато в тази държава членка, след като е било уведомено за съответните мерки.

По молба на лицето компетентният издаващ орган на Република Кипър може да препрати решението за налагане на мерки за неотклонение на компетентния

орган на държава членка, различна от тази, в която лицето

законно и обично пребивава, при условие че компетентният орган на държавата членка, в която лицето не пребивава законно и обично, даде съгласието си за препращането.

Компетентният орган по признаването в Република Кипър дава съгласието си за препращане на решението за налагане на мерки за неотклонение на лице, което не пребивава законно и обично в Република Кипър, единствено в случай че това лице е пребивавало на територията на страната за период от поне три (3) месеца.

За компетентен издаващ орган в Република Кипър се смята наказателният съд или районният съд, който има компетентност по наказателноправни въпроси и по конкретното правонарушение или е постановил решение за налагане на мерки за неотклонение.

За компетентен орган по признаването на съдебни решения за налагане на мерки за неотклонение, постановени в друга държава членка, в Република Кипър се смята:

(а) районният съд (*Eparchiako Dikastirio*), чиято териториална компетентност обхваща мястото, на което пребивава лицето, за което е постановено съдебно решение за налагане на мерки за неотклонение в друга държава членка;

(б) районният съд в Никозия (*Eparchiako Dikastirio Lefkosias*), когато местопребиваването на лицето не е известно или когато лицето не пребивава в Република Кипър.

Последна актуализация: 11/03/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моите права по време на процеса

A. Къде ще се проведе съдебният процес?

Ако предмет на наказателното производство е престъпление или множество престъпления, което се наказва с лишаване от свобода до 5 години, съдебният процес се провежда в районен съд (*Eparchiako Dikastirio*) и делото се разглежда от съдебен състав от един съдия. Моля, имайте предвид, че при получаване на писмено одобрение от главния прокурор (*Genikos Eisaggeleas*) районните съдилища могат да разглеждат дела за престъпления, които се наказват с лишаване от свобода над 5 години.

Когато престъплението се наказва с лишаване от свобода над 5 години, делото се разглежда от наказателен съд (в състав от трима съдии).

B. Могат ли обвиненията да бъдат променяни? Ако това е така, с какви права на информация се ползвам в това отношение?

Обвиненията могат да бъдат променяни в началото и в хода на съдебния процес. В членове 83, 84 и 85 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155) е предвидена процедурата за промяна на обвиненията и са посочени правата на обвиняемите.

83.(1) Ако на даден етап от съдебната фаза на основата на представени доказателства съдът установи материалноправен или формален порок в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, той може да излезе с постановление за промяна на обвинителния акт или на обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, като по своя преценка даде инструкции за изменение или замяна на последния или добавяне на нови обвинения към него с цел да се отразят фактите по делото.

(2) Когато в обвинителен акт или в обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, се нанасят подобни промени, постановлението, в което те са описани, се посочва в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и тези документи се третират като заведени с вече нанесените промени за целите на съответното производство.

84.-1 При нанесени промени в обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, в съответствие с член 83 съдът незабавно призовава обвиняемия да представи защита и да заяви дали има готовност да бъде съден във връзка с изменения обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд.

(2) Ако обвиняемият заяви, че няма готовност, съдът разглежда представените аргументи за това. Ако съдът прецени, че незабавното възстановяване на производството няма вероятност да окаже отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия или работата на прокурора по делото, той може да нареди процесът да продължи, като изменението обвинителен акт или изменението обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, се ползва със силата на първоначалния такъв.

(3) Ако съдът сметне, че изменението обвинителен акт или изменението обвинителен акт, внесен пред наказателния съд, поражда вероятност незабавното възстановяване на производството да окаже отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия или работата на прокурора, съдът може да разпореди да се образува ново производство или да отложи разглеждането на делото за период, който сметне за необходим.

(4) Ако съдът нанесе промени в обвинителен акт или в обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, след началото да съдебния процес, показанията, които вече са дадени в хода на делото, могат да се ползват, без да е необходимо ново заседание. Въпреки това се допуска страните да искат повторно даване на устни показания, да призовават повторно свидетели, които вече са дали показания, и да задават въпроси на посочени от тях свидетели или на други свидетели във връзка с въпросните промени.

85.(1) Ако се докаже само част от обвинителния акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд, и тази част е съставомерна, съдът може да постанови обвиняемият да получи наказание за престъплението, което е доказано, че е извършил, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(2) Ако на дадено лице е повдигнато обвинение в извършване на престъпление, лицето може да бъде осъдено за опит да извърши това престъпление, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(3) Ако се установи, че дадено лице е извършило деяние с цел извършване на престъплението, за което му е повдигнато обвинение, и ако извършването на деянието с горния умисъл е съставомерно, въпреки че на лицето не е повдигнато обвинение за това престъпление, то може да бъде осъдено за него, без да се налага промяна на обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд.

(4) Ако след разглеждане на делото съдът сметне, че представените показания доказват, че обвиняемият е извършил едно или повече престъпления, които не са посочени в обвинителния акт или в обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и за които обвиняемият не може да бъде наказан, без да се налага промяна в обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, както и ако сметне, че не би наложил на обвиняемия по-строго наказание от това, което следва да получи с оглед посоченото в обвинителния акт и обвинителния акт, внесен пред наказателен съд, и че следователно не съществува вероятност за отрицателно въздействие върху защитата на обвиняемия, съдът може да разпореди едно или повече обвинения да бъдат включени в обвинителния акт или обвинителния акт, внесен пред наказателния съд, във връзка с гореспоменатите престъпления и да се произнесе по тях, като обвиненията се третират като част от първоначалния обвинителен акт или обвинителен акт, внесен пред наказателен съд.

B. С какви права се ползвам по време на съдебните заседания?

i. Изиска ли се да присъствам на съдебните заседания? При какви условия мога да не присъствам на съдебните заседания?

Правото на обвиняемия да присъства на съдебните заседания е регламентирано в членове 12 и 30 на Конституцията на Република Кипър и в член 6 на Европейската конвенция за правата на човека. Освен това обвиняемият има задължение да присъства на съдебните заседания, освен ако причините за отсъствието му не са сред изключенията, предвидени в член 45, параграф 1 и член 63, параграф 3 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155).

Член 45, параграф 1:

Известно е, че съдия или, за съставите, определени от председателя на районния съд (*Eparchiako Dikastirio*) в общо разпореждане, секретар (*Protokollitis*) може да включи наречен текст в призовката, с който освобождава обвиняемия от задължението да се явява лично; и

(а) допуска обвиняемият да се явява и да пледира чрез процесуалния си представител, в който случай обвиняемият може да се явява и да пледира по посочения начин.

Известно е, че ако обвиняемият е подведен под отговорност единствено в качеството си на директор или секретар на дадено дружество, но не са му повдигнати обвинения поименно, той няма задължение за лично явяване пред съда нито за да отговори на обвиненията, нито на какъвто и да бил друг етап (с изключение на устните състезания), но има право да бъде представляван от адвокат;

(б) допуска, ако обвиняемият желае да признае вината си, последният да направи това чрез писмена реплика, изпратена до съда, надлежно заверена и подпечатана от секретар или сержант (*lochias*), полицейски служител или старши полицейски служител по силата на Закона за полицейските органи, служител по заверката по силата на Закона за служителите по заверката или практикуващ юрист по силата на Закона за адвокатурата, който ползва своя собствен печат за целта и ясно посочва името и адреса си, или общностен ръководител (*koinotarchis*) и придружен от призовката, във връзка с която се представя репликата, като в този случай репликата се приема за самопризнание за целите на производството.

63.-1 Обвиняемият има право да присъства на съдебните заседания в хода съдебния процес, при условие че поведението му е благопристойно.

(2) Ако поведението на ответника не е благопристойно, по своя преценка съдът може да разпореди извеждането му от съдебната зала и задържането му, след което да възстанови хода на заседанието в негово отсъствие, като предприеме достатъчни според него организационни мерки, за да може обвиняемият да получи информация относно всичко, произтекло в съдебната зала, и да подготви защитата си.

(3) Ако сметне за уместно, съдът може да допусне обвиняемият да остане извън съдебната зала в хода на целия процес или част от него при определени условия.

Съгласно кипърската съдебна практика процесът може да протече в отсъствието на ответника, когато това е в интерес на правораздаването.

ii. С какви права се ползвам относно достъпа до устен превод и писмен превод на документи?

Правото на устен превод е закрепено както в Конституцията на Република Кипър, така и в Закона за устния и писмения превод в наказателното производство от 2014 г. (Закон 18(I)/2014). Освен това правото на устен превод е предвидено и съгласно член 65 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155).

В член 12, параграф 5, букви а) и д) от Конституцията се предвижда, че:

Всяко лице, обвинено в извършването на престъпление, се ползва най-малко със следните права:

- (а) да получи незабавно и подробно уведомление на език, който разбира, относно характера на повдигнатите обвинения и причините за тях;
(д) да ползва помош от устен преводач безплатно, ако не е в състояние да разбира или не говори езика на производството.

В член 30, параграф 3 от Конституцията се предвижда, че всеки обвиняем има право да ползва помош от устен преводач безплатно, ако не е в състояние да разбира или не говори езика на производството.

В Закона за устния и писмения превод в наказателното производство от 2014 г. (Закон 18(I)/2014) се предвиждат следните права:

Право на устен превод

4.-1 Компетентният орган осигурява незабавно устен превод на заподозрян или обвиняем, който не говори и/или не разбира езика на наказателното производство, в хода на наказателното производство пред разследващите и съдебните органи, включително по време на разпит от полицията, по време на всички съдебни заседания и на всички необходими междуинни изслушвания.

(2) В съответствие с член 11 от Закона за европейската заповед за арест и процедурите за екстрадиция на издирвани лица между държавите — членки на Европейския съюз, съдебният орган, отговорен за изпълнението на европейска заповед за арест, осигурява незабавно устен превод на всяко издирвано лице, което не говори и/или не разбира езика на съответното наказателно производство.

(3) Когато горното е необходимо за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, компетентният орган осигурява устен превод с цел контакт между заподозряното лице, обвиняемия и/или издирваното лице и неговия адвокат, при условие че последните са в пряка връзка с разпити и/или съдебни заседания в хода на наказателното производство, и/или с изпълнението на европейска заповед за арест, и/или с подаването на жалба и/или на други процесуални молби, включително молба за определяне на гаранция.

(4) По силата на настоящия член устният превод:

(а) се предоставя на родния език на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице или на всякакъв друг език, който лицето говори и/или разбира; и

(б) включва всякакви необходими допълнителни услуги, например ползване на жестомимичен език, целящи да се удовлетворят потребностите на заподозрените лица, обвиняемите и издирваните лица, които изпитват слухови и/или говорни затруднения.

(5) Компетентният орган проверява по подходящ начин дали заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице говори и разбира езика на наказателното производство или производството за изпълнение на европейската заповед за арест и дали има нужда от помощта на устен преводач.

(6) Устният превод, предвиден по настоящия член, трябва да бъде с качество, достатъчно за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, и по-конкретно трябва да осигурява на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице възможност да разбира делото, водено срещу него, и да упражнява правото си на защита. За целта компетентният орган обръща специално внимание на особеностите на контактите, осъществявани с помощта на устен преводач.

(7) Когато е необходимо, компетентният орган може да осигури предоставянето на устен превод чрез използване на комуникационни технологии, като видеоконферентна връзка, телефон и/или интернет, освен ако физическото присъствие на устен преводач не е необходимо за гарантиране на справедлив съдебен процес.

(8) С цел по-ефективно прилагане на параграф 5 процедурата или механизъмът за установяване дали заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице говори или разбира езика на наказателното производство или производството за изпълнение на европейската заповед за арест може се регламентира посредством нарочни правила.

Право на писмен превод

5.(1) За да осигури възможност на заподозряното лице или обвиняемия да упражнява правото си на защита и за да гарантира справедлив съдебен процес, в разумен срок компетентният орган предоставя на заподозряното лице или обвиняемия, който не разбира езика на съответното наказателно производство, писмен превод на всички документи от съществено значение.

(2) За целите на настоящия Закон документите от съществено значение включват:

(а) при всички дела: заповедта за арест и/или задържане, обвинителния акт и всяко съдебно решение и определение, което има отношение към производството; и

(б) всякакви други документи, за които компетентният орган прецени, че са от съществено значение, които се предоставят в превод или служебно, или след мотивирано искане от страна на заподозряното лице, обвиняемия или адвоката на заподозряното лице или обвиняемия.

(3) Компетентните органи нямат задължение да осигуряват писмен превод на части от документи от съществено значение, които нямат отношение към предоставянето на възможност на заподозрените лица или на обвиняемите да се запознаят с делото, водено срещу тях.

- (4) С цел осигуряване на справедлив съдебен процес при производство за изпълнение на европейска заповед за арест в разумен срок компетентният орган предоставя писмен превод на европейската заповед за арест на всяко лице — обект на такова производство, което не разбира езика, на който е изготвена или преведена европейската заповед за арест от издаващата държава членка.
- (5) Без да се засягат разпоредбите на параграфи 1, 2 и 4, вместо писмен превод компетентният орган може да предостави устен превод и/или устно резюме на документите от съществено значение, при условие че устният превод и/или устното резюме не накърнява справедливостта на производството.
- (6) Заподозряното лице, обвиняемият или издирваното лице има право да се откаже от правото да получи писмения и/или устния превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, при условие че на компетентния орган се предоставят достатъчни доказателства, че:
- (а) съответното лице е получило преди това правен съвет и/или е напълно запознато по друг начин с последствията от този отказ; и
- (б) отказът е еднозначен и даден доброволно.
- (7) Писменият и/или устният превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, се предоставят на родния език на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице или на всякакъв друг език, който лицето говори и/или разбира.
- (8) Писменият и/или устният превод и/или устното резюме, предвидени по настоящия член, трябва да бъдат с качество, достатъчно за гарантиране на правото на справедлив съдебен процес, и по-конкретно трябва да осигуряват на заподозряното лице, обвиняемия или издирваното лице възможност да разбира делото, водено срещу него, и да упражнява правото си на защита.

В член 65, параграф 1 от Наказателнопроцесуалния кодекс (глава 155) се предвижда, че:

Ако показания се дават на език, който обвиняемият не разбира, и последният присъства на съответното съдебно заседание, устен преводач предоставя на обвиняемия превод на език, който той разбира, ако съдебното заседание е открито.

Смята се, че когато обвиняемият е представляван от защитник, при условие че последният даде съгласието си, може да не се предоставя устен превод.

(2) Когато документи са предоставени като официални доказателства, по своя преценка съдът нареджа каква част от тях следва да бъдат преведени устно.

iii. Имам ли право на адвокат?

Съгласно член 12° от Конституцията на Република Кипър:

Всяко лице, обвинено в извършването на престъпление, се ползва най-малко със следните права:

(в) да организира своята защита самостоятелно или чрез адвокат по свой избор или, ако не е в състояние да заплаща адвокатски услуги, да му се предостави безплатна правна помощ, ако по този начин се гарантира справедлив процес.

В член 30, параграф 3 от Конституцията се предвижда, че:

Всички лица имат право на:

(г) защитник по свой избор и получаване на безплатна правна помощ, ако по този начин се гарантира справедлив процес, както и по закон.

Освен това в съответствие със Закона за правната помощ (Закон 165(I)/2002), ако условията, предвидени в закона, са налице, обвиняемият има право на адвокат по свой избор и безплатна правна помощ в хода на съдебния процес.

iv. С какви други процесуални права следва да съм наясно (например явяване на заподозрени лица пред съда)?

Явяване на обвиняем пред съда

Ако в хода на бързо производство обвиняем не се яви в посоченото време и ако се представят доказателства, че му е връчена призовка, съдът може да започне гледане на делото и да постанови решение в отсъствието на обвиняемия или, ако сметне за необходимо, да отложи гледането на делото и да издаде заповед за арест на обвиняемия.

Известно е, че съдия или, за съставите, определени от председателя на районния съд (*Eparchiako Dikastirio*) в общо разпореждане, секретар (*Protokollitis*) може да включи нарочен текст в призовката, с който освобождава обвиняемия от задължението да се явява лично; и

(а) допуска обвиняемият да се явява и да пледира чрез процесуалния си представител, в който случай обвиняемият може да се явява и да пледира по посочения начин;

(б) допуска, ако обвиняемият желае да признае вината си, последният да направи това чрез писмена реплика, изпратена до съда, надлежно заверена и подпечатана от секретар или сержант (*lochias*), полицейски служител или старши полицейски служител по силата на Закона за полицейските органи, служител по заверката по силата на Закона за служителите по заверката или практикуващ юрист по силата на Закона за адвокатурата, който ползва своя собствен печат за целта и ясно посочва името и адреса си, или общностен ръководител (*koinotarchis*) и придружена от призовката, във връзка с която се представя репликата, като в този случай репликата се приема за самопризнание за целите на производството.

Известно е, че ако обвиняемият е подведен под отговорност единствено в качеството си на директор или секретар на дадено дружество, но не са му повдигнати обвинения поименно, той няма задължение за лично явяване пред съда нито за да отговори на обвиненията, нито на какъвто и да бил друг етап (с изключение на устните състезания), но има право да бъде представляван от адвокат.

Отговор на обвиненията

Когато обвиняемият бъде призван да отговори на обвиненията, той може да отрече или признае вината си или да представи писмена защита, като отговорът му се протоколира от съда.

В писмената защита се изтъква някое от следните твърдения:

(а) Съдът, пред който обвиняемият е призван да отговори на обвиненията, няма компетентност, а друг съд има такава по отношение на обвиняемия или престъплението, във връзка с което са му повдигнати обвинения. Ако съдът приеме горното твърдение, следва да прехвърли делото на този съд в Република Кипър, който има компетентност по отношение на извършия или съответното престъпление.

(б) Лицето вече е осъждано или е обявено за невиновно на основата на същите факти във връзка със същото престъпление.

(в) Лицето вече е помилвано във връзка с процесното престъпление.

Ако съдът прецени, че фактите, изложени от обвиняемия, не доказват твърдението или че твърдението е невярно, обвиняемият трябва да отговори на обвиненията.

Ако обвиняемият признае вината си и съдът разполага с достатъчно доказателства, че лицето разбира значението на своя отговор, съдът може да приключи делото, както би сторил, ако трябва да постанови съдебно решение по отношение на обвиняемия.

Ако обвиняемият не направи самопризнание, съдът започва да гледа делото. Ако обвиняемият откаже да отговори, не отговори незабавно или не е в състояние да отговори поради физическо увреждане, съдът предприема същите действия, които би предприел, в случай че обвиняемият не е направил самопризнание.

Г. Възможни наказания

Районните съдилища гледат дела във връзка с престъпления, които по закон се наказват с лишаване от свобода до 5 години, глоба до 85 000 EUR или и двете.

Наказателните съдилища (*Kakourgiodeikeio*) гледат дела във връзка с престъпления, които по закон се наказват с лишаване от свобода над 5 години.

Последна актуализация: 11/03/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Правата ми след съдебния процес

A. Мога ли да обжалвам съдебното решение?

Лице, признато за виновно от съда по наказателни дела или от районния съд и осъдено на лишаване от свобода или глоба, може да обжалва присъдата пред Върховния съд.

B. Какви други средства за защита имам?

Не е възможно да се заведе дело във връзка със съдебното решение.

B. Какви са последиците, ако бъда осъден?

i. Досие за съдимост

Наложеното от съда наказание се вписва от полицията във файла „Регистър на предишните осъждания“. Реабилитацията се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за реабилитацията на осъдени лица (Закон 70/1981). Не се предвижда реабилитация при осъждане на доживотен затвор или на лишаване от свобода над 2 години.

ii. Изпълнение на присъда, предаване на затворници, пробация и алтернативни наказания

Наказанието лишаване от свобода се изтърпява от деня на постановяване на съответното решение; въпреки това, освен ако съдът не разпореди друго, срокът му може да бъде намален с времето, през което лицето е било задържано преди съдебния процес съгласно разпоредбите на този закон.

Съдът постановява спиране на изпълнението на наказанието лишаване от свобода, чийто срок не надвишава три години, при условие че това е оправдано от обстоятелствата по делото в тяхната цялост и от личното положение на обвиняемия.

Съдът, който издава заповед за спиране на изпълнението на наказанието лишаване от свобода, може да издаде решение за пробация, с което да постави осъденото лице под надзора на длъжностно лице (попечител) за срок, не по-дълъг от срока за изпълнение на заповедта (3 години).

Последна актуализация: 11/03/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.